

Poradnik harcerski

40 PDH

1. **ROBERT BADEN-POWELL** był generałem brytyjskim, a dla nas jest twórcą światowego skautingu.

Dlaczego założył skauting? Pewnego czasu walczył w Południowej Afryce z Burami – w Mafekingu. Robert Baden-Powell poprzez obserwację brytyjskich dzieci w Mafekingu zdecydował się za stworzenie patrolu młodych chłopców, który pełniłby rolę pomocniczą w walkach, np. w postaci roznoszenia listów, czy rozkazów. Baden-Powell zdecydował, że nauczy tych dzieci radzić sobie w trudnych warunkach poprzez zabawę, dyscyplinę, pracę nad sobą, poprzez wspólne zajęcia i zaradność życiową. Nie chciał też, żeby ich umysły były spaczone (podczas wojny bardzo często nie było czasu na szkołę, lekcje). Dbał więc o rozwój intelektualny i moralny chłopców. W stworzeniu pierwszego patrolu skautów Robertowi pomagał Edward Cecil. Robert Baden-Powell zrobił więc takie zajęcia, które przygotowują ich do walki, ale które też wykształcają ich na mądrych, dojrzałych i prawych obywateli. Samodoskonalili się, aby po wojnie sobie poradzić.

Baden-Powell pojechał ze skautami – chłopcami, bo wtedy była tylko męska grupa na **pierwszy obóz skautowy**. Odbył się na wyspie Brownsea (czytaj: Brońsi) w 1907 roku. Zabrał on dzieci bogate i dzieci biedne, zobaczyć jak będą porozumiewać się przy wspólnej pracy. Chciał też pokazać, że bez względu na zarobki i pochodzenie jesteśmy tak samo ważni.

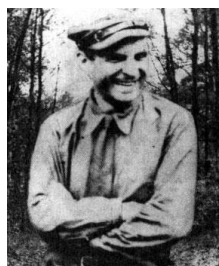
W 1907 roku Robert Baden-Powell napisał książkę „Scouting for boys” zawarł tam całą ideę skautową, swoje spostrzeżenia zrodzone podczas pracy ze skautami.

3. Polski skauting nazwany harcerstwem założył **ANDRZEJ MAŁKOWSKI** w 1910 roku we Lwowie. Założył pierwszą drużynę polską – męską. Oprócz niego w różnych miejscach na ziemiach polskich powstawały również inne drużyny skautowe. Małkowski uważany jest jednak za głównego twórcę.

Jak dowiedział się o skautingu? Uczęszczał do Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” i często się spóźniał. Komisja w „Sokole” dała mu za karę przetłumaczenie książki „Scouting for boys”. Na początku bardzo go nudziła, ale potem tak go zaciekawiła, że postanowił stworzyć drużynę skautową na ziemiach polskich. Informacje o skautingu Baden-Powella docierają na polskie ziemie w 1909 roku. Andrzej i Olga Małkowscy uczęszczałi do wszystkich trzech organizacji, które przyczyniły się do powstania harcerstwa: Towarzystwo Gimnastyczne Sokół, Organizację Strzelecką „Zarzewie”, stowarzyszenie abstynenckie „Eleusis”.

OLGA DRAHONOWSKA-MAŁKOWSKA, żona Andrzeja stworzyła pierwszą drużynę żeńską im. Emilii Plater we Lwowie w 1912/13 roku. Przez lata zajmowała się harcerstwem i dziećmi.

→ **ALEKSANDER KAMIŃSKI** był kiedyś komendantem naszego hufca i drużynowym 14 MDH z Pruszkowa. Ale przede wszystkim był twórcą ruchu zuchowego (zuchy to najczęściej dzieci z klas 1-3). Mieszkał w Pruszkowie i w bursie (takim domu dziecka) zrodziła się idea zuchowa. Napisał też wiele książek.

4. **ALEK, RUDY I ZOŚKA** to bohaterzy „Szarych Szeregów” – harcerstwa podczas II wojny światowej. Mieszkali w Warszawie, tam chodzili do szkoły i do drużyny harcerskiej. Słynęli z niesamowitej przyjaźni i bohaterstwa. Aleksander Kamiński opisał ich przygody w książce „Kamienie na szaniec”.

5. SZARE SZEREGI: kryptonim ZHP podczas II wojny światowej to „Szare Szeregi”. Nazwa **Szare Szeregi** została przyjęta w całym kraju dopiero w 1940. Początkowo kryptonim ten funkcjonował w Poznaniu. Geneza kryptonimu związana jest z przeprowadzoną przez poznańskich harcerzy akcją informacyjną, podczas której roznoszono w godzinach wieczornych i nocnych ulotki do skrzynek listowych mieszkań zasiedlonych przez rodziny niemieckie z Litwy, Łotwy, Estonii. Rodziny polskie były przymusowo wysiedlane do Generalnego Gubernatorstwa, a rodziny niemieckie informowano o dobrowolnym opuszczeniu mieszkań przez Polaków. Ulotki, napisane w języku niemieckim, podające sprostowanie zostały podpisane inicjałami SS. Skrót rozwinięto w kryptonim Szare Szeregi i rozszerzono na cały teren ziem polskich. Szare Szeregi dzieliły się na grupy:

- Zawiszacy: do 13 roku życia – zajmowali się przenoszeniem listów głównie
- BS – Bojowe Szkoły: 13-18 lat – zajmowali się tzw. Małym sabotażem – naklejanym kartek z polskimi hasłami, malowaniem symbolu polski walczącej na murach, wybijaniem szyb u Niemców itp.
- GS – Grupy Szturmowe – od 18 roku życia – walka z bronią w rękę, poważne akcje zbrojne

6. HARCERSTWO I KOMUNIZM: w 1950 roku Związek Harcerstwa Polskiego został przemianowany przez komunistów w Organizację Harcerską. Komuniści próbowali zniszczyć harcerstwo. Walczyliśmy jednak o swoje i na Zjeździe Łódzkim w 1956 roku wróciła nazwa Związek Harcerstwa Polskiego. Ale do 1989 roku komuniści nadal nie pozwalali wprowadzać prawdziwego harcerstwa, łamali wiele podstawowych zasad utworzonych wcześniej przez Baden-Powella i Małkowskiego. Harcerstwo jednak przetrwało i w 1989 powróciło do prawdziwych ideałów. W 1996 roku dzięki temu wróciliśmy również do światowych organizacji skautowych: WOSM i WAGGGS

7. SYMBOLIKA HARCERSKA:

- Wiem, jak wygląda symbol WAGGGS (Światowe Stowarzyszenie Przewodniczek i Skautek) i WOSM (Światowa Organizacja Ruchu Skautowego), oraz że świadczą one o naszej przynależności do światowej organizacji skautowej (PUNKT 10 W TYM PORADNIKU)

- **Lilijka harcerska** – symbol igły magnetycznej od kompasu, która zawsze wskazuje północ, dzięki temu odnajdujemy dobrą drogę – harcerze mają więc iść prawidłową drogą życia. Literki na ramionach lilijki oznaczają: „O” – Ojczyzna, „N” – nauka, „C” – cnota.

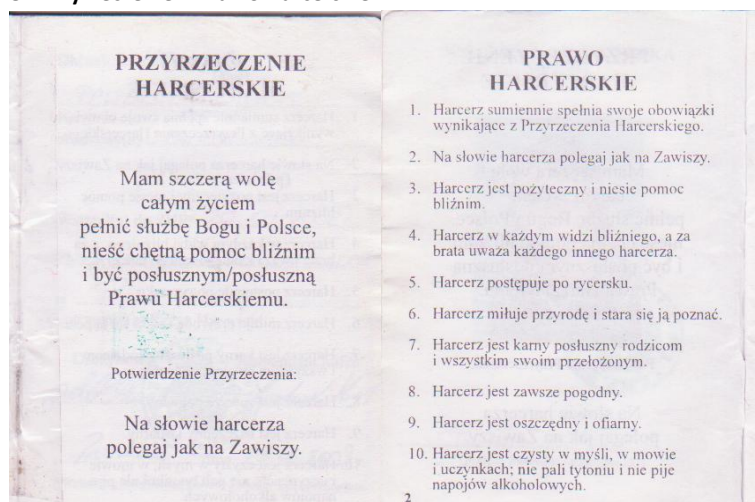
KRZYŻ HARCERSKI

- ramiona Krzyża – cztery strony świata, ramię górne, które wskazuje północ nakazuje, byśmy pieli się wzwyż, coraz wyżej w swoich życiowych sukcesach
- piasek na ramionach – tyle, ile jest ziarenek piasku, tyle jest harcerzy; droga harcerza jest bardzo trudna, ciężka, niewygodna, wymagająca trudu (jak droga po dużym piasku, kamieniach), ale za to bardzo piękna i wartościowa
- słowo CZUWAJ – pozdrowienie harcerskie, pochodzi ono ze średniowiecza. Rycerze, którzy stali całą noc na warcie krzyczeli do siebie czuwaj!, żeby nie zasnąć i dobrze pilnować swojego zamku. Mieli czuwać w obronie swojego zamku, grodu, a my harcerze mamy czuwać w obronie Boga, Ojczyzny, bliźnich,
- krąg – harcerze spotykają się w kręgu, każdy jest wobec siebie równy; krąg to symbol doskonałości – harcerz ma dążyć do doskonałości
- promienie odchodzące od lilijki – harcerz ma zawsze świecić przykładem
- wieniec laurowy – zwycięstwo
- wieniec dębowy – męstwo, odwaga
- węzeł, łączący wieniec laurowy i dębowy – harcerz ma codziennie spełniać dobry uczynek
- dwie gwiazdki na dwóch bocznych ramionach lilijki – oczy harcerza patrzące z ciekawością na świat/ dwie wojny światowe/Prawo i Przysiężenie Harcerskie
- trzy żółędzie na wieńcu dębowym – 3 rozbiory Polski/ służbę (1)Bogu, (2)Polsce, (3)bliźnim

- został zaprojektowany w 1912 roku przez ks. Kazimierza Lutosławskiego

8. Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie:

Postaraj się sam/a zrozumieć Prawo Przyrzeczenie – każdy powinien zrozumieć te wartości na swój sposób – każdy ma inne życie. Prawo i Przyrzeczenie jest „opoką” harcerstwa – na tym harcerstwo się opiera, to jest w naszej organizacji najważniejsze. Jeśli nie dasz rady nauczyć się tego na pamięć to powinnaś/powinieneś wiedzieć, że w Przyrzeczeniu przyrzeka się służyć Bogu, Polsce i bliźnim. Prawie Harcerskim podobnie – o czym się wspomina, np. o tym, że trzeba szanować przyrodę.

9. NAZWA DRUŻYNY I JEJ OBRĘDOWOŚĆ, NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O SZCZEPIE

W naszym szczepie (**Szczep Harcerskich Drużyn Sokolich – trzeba znać nazwę!**) panują tradycje sokole i wszystkie drużyny są z nimi ściśle związane. Ze względu na przechodzenie z 40 Pruszkowskiej Drużyny Harcerskiej do 41 Pruszkowskiej Drużyny Harcerskiej Sokół chcieliśmy zachować ciągłość, tradycję i stworzyć przywiązanie nazwy do szczepu. Ze względu na to, że jesteśmy środowiskiem harcerskim, ale wspomagającym także organizację, która działalność swoją wiąże z historią Pruszkowa postanowiliśmy nazwać się: 40 Pruszkowska Drużyna Harcerska „Sokolęta (Macierz)”. Wybraliśmy tę nazwę, ponieważ Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” we Lwowie zmotywowało Andrzeja Małkowskiego do stworzenia ruchu harcerskiego. Nawiązując do historii Pruszkowa, warto przypomnieć o parku Sokola, którzy w czasach komunistycznych bezprawnie został przemianowany na park Kościuszki. Dawna nazwa wywodzi się od Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, które niegdyś działało w Pruszkowie. Warto wspomnieć, że barwy drużyny zostały zaczerpnięte częściowo z oryginalnego tła, z herbów Towarzystw Gimnastycznych „Sokół”. Barwa na godłach Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” jest amarantowa. Chcieliśmy przybrać barwę jak najbardziej podobną i jak najbardziej dostępną.

- **HASŁEM PRZEWODNIM** drużyny są słowa „**Alta petunt**” (po łacinie „leć wzwyż”).

- **TWOIM DRUŻYNOWYM** (DLA SOKOŁAŹ-MACIERZY) jest drużyna Marta Lipowska, a drużyna powstała 19 października 2007 roku. / (DLA SOKOŁAŹ) jest drużyna Patrycja Pawlik a drużyna powstała we wrześniu 2008 roku/ (DLA MŁODYCH SOKOŁAŹ) jest drużyna Adrian Figat, a drużyna powstała w lutym 2014.

- **GLÓWNYMI ZAŁOŻYCIELAMI SĄ** : (DLA SOKOŁAŹ-MACIERZY) drużyna Michał Ślusarczyk – pierwszy drużynowy i drużyna przyboczna – Piotr Tomaszewski, w stworzeniu drużyny pomagała im drużyna Monika Pawełczyńska, drużyna Beata Pawełczyńska i wielu innych Sokolów/ (DLA SOKOŁAŹ) drużyna Daria Madeja oraz dawna pierwsza przyboczna drużyna Martyna Bartczak, a w stworzeniu drużyny pomagała im drużyna Monika Pawełczyńska, drużyna Beata Pawełczyńska i wielu innych Sokolów/ (DLA MŁODYCH SOKOŁAŹ) drużyna Adrian Figat – obecny drużynowy, dh Natalia Ozimkowska – pierwsza przyboczna, dh Beata Pawełczyńska i dh Arkadiusz Mioduszewski – opiekunowie, a także dh Monika Pawełczyńska-Ślusarczyk jako komendant Szczepu oraz wielu innych Sokolów

10. NASI BOHATEROWIE

- „Wiem, jak nazywa się bohater mojego Szczepu (generał Bolesław Wieniawa-Długoszowski) oraz mojego Hufca (drużyna harcmistrz Andrzej Romocki „Morro”). Na własną rękę uzyskam o nich podstawowe i najważniejsze informacje. Dowiem się również co mogę cenić w moich patronach Szczepu/Hufca i jakie ich cechy powinno się naśladować”.

TO BĘDZIE TWOJE ZADANIE ☺

10. WAGGGS i WOSM są to organizacje, które skupiają, łączą wszystkich skautów na całym świecie. WAGGGS łączy wszystkie skautki (w Polsce harcerki) świata, a WOSM wszystkich skautów świata (w Polsce harcerzy). Związek Harcerstwa Polskiego – my należymy do tych organizacji

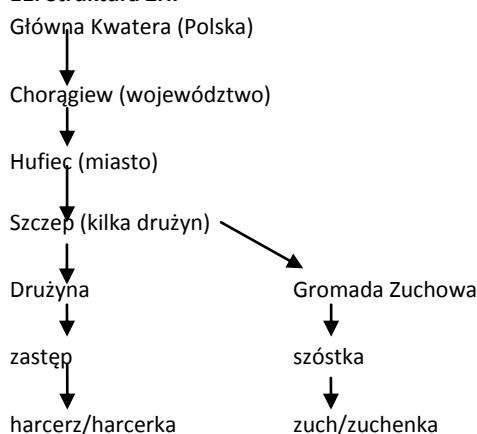

WAGGGS - (ang.) World Association of Girl Guides and Girl Scouts (czytaj: ɔrld asosjejszyn of gerl ɣlaids end gerl skaɪts)–
Światowe Stworzyszenie Skautek

WOSM - (ang.) World Organisation of Scouting Movement (czytaj: ɔrld organizejszyn of skaɪtɪŋ muvmənt)
– Światowa Organizacja Ruchu Skautowego

11. Struktura ZHP

Oznaczenia funkcji (kolory sznurów)

- szary, spod ramienia – szeregowy
- brązowy, spod ramienia – zastępowy
- zielony, spod ramienia – przyboczny
- granatowy, spod ramienia – drużynowy
- granatowy, pochwórnice pleciony z ramienia – komendant szczepu
- srebrne sznury – kolor hufca
- srebrny, pochwórnice pleciony z ramienia – komendant hufca
- złote sznury – kolor chorągwi
- złoty, pochwórnice pleciony, z ramienia – komendant chorągwi
- skórzany – kolor Głównej Kwatery
- skórzany pochwórnice pleciony, z ramienia – Naczelnik ZHP
- skórzany, pochwórnice pleciony, z suwakami, z szyi – Przewodniczący ZHP

12. Stopnie harcerskie i instruktorskie

STOPNIE HARCERSKIE			
Lp.	harcerki	harcerze	oznaczenie
1.	Ochotniczka	Młodzik	- jedna belka
2.	Tropicielka	Wywiadowca	- dwie belki
3.	Pionierka	Odkrywca	< - jedna krokiew/srebrna lilijka na Krzyżu
4.	Samarytanka	Ćwik	<< - dwie krokwie/złota lilijka na Krzyżu
5.	Harcerka Orla (H.O.)	Harcerz Orli (H.O.)	*- jedna gwiazdka/ złota lilijka i złoty krąg na Krzyżu
6.	Harcerka Rzeczypospolitej (H.R.)	Harcerz Rzeczypospolitej (H.R.)	** - dwie gwiazdki/ złote na Krzyżu: lilijka, krąg, wieńce

STOPNIE INSTRUKTORSKIE

Lp.	Nazwa	Oznaczenie
1.	Przewodnik	Granatowa podkładka pod Krzyż i granatowa lilijka na lewym ramieniu
2.	Podharcistrz	Zielona podkładka pod Krzyż i zielona lilijka na lewym ramieniu
3.	harcistrz	Czerwona podkładka pod Krzyż i czerwona lilijka na lewym ramieniu

13. MOJE OBOWIĄZKI HARCERSKIE NIE PRZESZKADZAJĄ MI W WYPEŁNIANIU OBOWIĄZKÓW DOMOWYCH I SZKOLNYCH.

Ten punkt zaliczysz sobie sam; porozmawiaj o nim z osobą, u której będziesz zaliczać próbę na lilijkę. Możesz skłamać, ale Twoja lilijka straci tę piękną wartość. W drużynie ufamy sobie i polegamy na szczerości, dlatego też wszystko co robisz, polega na Twojej postawie. Tylko Ty będziesz wiedział, czy to jest prawda, czy nie. Możesz porozmawiać z rodzicami, spytać się ich, czy wypełniasz wszystkie inne obowiązki.

Ten punkt mówi, że szkoła i rodzina zawsze jest przed harcerstwem, tak więc jeśli wypełniasz dobrze obowiązki szkolne, domowe, jeśli nie zaniedbujesz ich – zalicz sobie punkt. Jeśli jest inaczej, masz czas żeby poprawić się.

14.

UMIEM ŚPIEWAĆ PIEŚŃ SZCZEPU (można podierać się tekstem) I ZNAM AUTORSTWO (JAN PIETRZAK) ORAZ TYTUŁ: „TAKI KRAJ”

HYMN ZHP

Wszystko, co nasze, Polsce oddamy!
W niej tylko życie - więc idziem żyć!
Świty się bielą - otwórzmy bramy!
Rozkaz wydany - wstań, w słońce idź!

*Ref. Ramię pręż, słabość krusz
Ducha tęż, Ojczyźnie miłej służ
Na jej zew, w bój czy w trud
Pójdzie rad harcerzy polskich ród
Harcerzy polskich ród*

MODLITWA HARCERSKA

O Panie, Boże, Ojciec nasz
W opiece Swej nas miej
Harcerskich serc Ty drgnienia znasz
Nam pomoc zawsze chciej

*Ref. Wszak Ciebie i Ojczyznę chcemy żyć
Harcerskim prawom, życia, dnia
Wiernymi zawsze być.*